

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: ontwerp besluit van de Vlaamse Regering houdende diverse wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2017 tot uitvoering van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling

ontwerp besluit van de Vlaamse Regering houdende toekenning van een éénmalige subsidie aan de lokale diensten economie ondernemingen ingevolge de COVID-19 crisis

- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Een belangrijk aandeel van de maatwerkbedrijven en -afdelingen heeft omwille van de coronacrisis en de bijhorende preventieve beschermingsmaatregelen en de economische activiteiten die ze uitvoeren (manueel werk, opvangen van de piekmomenten van andere bedrijven, lokale dienstverlening, kringwinkels, energiescans, horeca-activiteiten, fietspunten, groenonderhoud,...) (tijdelijk) deels of volledig moeten sluiten. Andere maatwerkbedrijven en -afdelingen kunnen minstens gedeeltelijk, mits aanpassing van de activiteiten, wel economisch actief blijven. Uit een bevraging van de sector blijkt dat de sector op zoek gaat naar flexibele oplossingen en mogelijkheden om met kleinere bezettingen de activiteiten te behouden of opnieuw deels her op te starten rekening houdend met de regels rond social distancing (bijv. plukboerderijen, groenonderhoud, dienstverlening ter attentie van de zorgsector zoals de strijkateliers,...) . Dit vanuit een bezorgdheid naar de doelgroepwerknemers die meer dan anderen nood hebben aan dagritme, sociaal contact... Nog andere bedrijven zijn actief in de productie of verpakking van voeding, medicijnen of medisch materiaal, of heroriënteren zich in de richting van de productie van mondmaskers. Deze bedrijven trachten hun bedrijfsvoering inzake essentiële producten en diensten gradueel te behouden en op te bouwen.

Binnen de Lokale diensteneconomie-ondernemingen (LDE) zijn nog slechts 10% van de doelgroepwerknemers aan de slag. Dit vaak binnen activiteiten die tot de essentiële dienstverlening behoren: aanvullende thuiszorg, kinderopvang, extra hulp in woonzorgcentra, hier en daar ook klusdiensten op het raakvlak met welzijn, buurtmaaltijden via afhaalformule, zwerfvuilopruiming,... De kernactiviteiten van LDE-ondernemingen zijn aanvullend diensten die inspelen op lokale noden, Deze diensten worden vaak aangeboden aan kwetsbare groepen in de samenleving. Het is dan ook van cruciaal belang dat deze diensten aangeboden blijven worden, heropgestart worden of gradueel opgebouwd.

Vanuit de bevoegdheid sociale economie wens ik twee tijdelijke, ondersteunende, beschermende maatregelen te nemen om het behoud, de heropstart of graduele opbouw van de activiteiten of dienstverlening van maatwerkbedrijven en LDE-ondernemingen te ondersteunen en hiermee de tewerkstelling van doelgroepwerknemers en begeleiders op een veilige manier te organiseren, rekening houdend met de regels rond social distancing en andere voorzorgsmaatregelen om de verspreiding van het coronavirus zoveel als mogelijk tegen te gaan. Deze tijdelijke maatregelen zijn gericht op het nemen van extra hygiëne-, verzorgings- en veiligheidsmaatregelen binnen maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen aan de ene kant en Lokale diensteneconomieondernemingen aan de andere kant. Twee aparte besluiten van de Vlaamse Regering zullen vorm geven aan deze tijdelijke ondersteunende, beschermende maatregelen: één BVR voor de maatwerkbedrijven en één BVR voor de lokale diensteneconomieondernemingen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Voorliggend besluit heeft betrekking op het beleidsdomein Werk en Sociale Economie, het beleidsveld Sociale Economie.

Dit besluit stelt een aantal dringende tijdelijke beschermingsmaatregelen vast om de sector van de maatwerkbedrijven en -afdelingen, de LDE-ondernemingen en hun werknemers te beschermen en te versterken tijdens de Coronacrisis waardoor ze hun (vaak essentiële) economische activiteiten kunnen verder zetten.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd onderworpen aan:

- Het advies van de inspectie van financiën van 8 april 2020;
- Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor begroting van xx april 2020.

De Raad van State heeft geen advies gegeven, met toepassing van artikel 3, §1, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. Er is een dringende noodzakelijkheid omdat er dringende maatregelen moeten worden uitgevaardigd om de sector van de maatwerkbedrijven en LDE-ondernemingen en hun werknemers te beschermen en te versterken tijdens de coronacrisis.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Eind vorig jaar was er in Wuhan in China een uitbraak van een nieuw coronavirus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt. Ondertussen heeft het virus zich ook verspreid in andere landen, waaronder België. Vooral sinds het einde van de krokusvakantie 2020 neemt de verspreiding van het coronavirus steeds grotere proporties aan. Gelet op de aanbevelingen vanuit de wetenschappelijke wereld en de adviezen van de Nationale Veiligheidsraad en van het Crisiscentrum van de Vlaamse Overheid (CCVO), moet ook de Vlaamse overheid vanuit haar bevoegdheden de nodige maatregelen nemen om de verspreiding van het coronavirus in te dammen, om de financiële en economische gevolgen voor onze bedrijven op te vangen en de impact op alle betrokken actoren te milderen.

Maatwerkbedrijven en -afdelingen

Een belangrijk aandeel van de maatwerkbedrijven en -afdelingen heeft omwille van de coronacrisis en de bijhorende preventieve beschermingsmaatregelen en de economische activiteiten die ze uitvoeren (manueel werk, opvangen van de piekmomenten van andere bedrijven, lokale dienstverlening, kringwinkels, energiescans, horeca-activiteiten, fietspunten, groenonderhoud,...) (tijdelijk) deels of volledig moeten sluiten. Andere maatwerkbedrijven en -afdelingen kunnen minstens gedeeltelijk, mits aanpassing van de activiteiten, wel economisch actief blijven. Uit een bevraging van de sector blijkt dat de sector op zoek gaat naar flexibele oplossingen en mogelijkheden om met kleinere bezettingen de activiteiten te behouden of opnieuw deels herop te starten rekening houdend met de regels rond social distancing (bijv. plukboerderijen, groenonderhoud, dienstverlening ter attentie van de zorgsector zoals de strijkateliers,...) . Dit vanuit een bezorgdheid naar de doelgroepwerknemers die meer dan anderen nood hebben aan dagritme, sociaal contact... Nog andere bedrijven zijn actief in de productie of verpakking van voeding, medicijnen of medisch materiaal, of heroriënteren zich in de richting van de productie van mondklappers. Deze bedrijven trachten hun bedrijfsvoering inzake essentiële producten en diensten gradueel te behouden en op te bouwen.

Vanuit de bevoegdheid sociale economie wens ik tijdelijke, ondersteunende beschermende maatregelen te nemen om het behoud, de heropstart of graduele opbouw van de activiteiten of dienstverlening van maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen te ondersteunen en hiermee de tewerkstelling van doelgroepwerknemers en begeleiders op een veilige manier te organiseren, rekening houdend met de regels rond social distancing en andere voorzorgsmaatregelen om de verspreiding van het coronavirus zoveel als mogelijk tegen te gaan. Dit in navolging van de maatregelen genomen in de dienstenchequesector.

De maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen worden immers geconfronteerd met bijkomende uitdagingen en kosten:

- Ten eerste omwille van de strenge hygiëne- en voorzorgsmaatregelen die moeten gerespecteerd worden en het materiaal dat hier moet worden voorzien (bijvoorbeeld beschermingsmateriaal).
- Ten tweede door de noodzaak om hun productielijnen en vervoer van doelgroepwerknemers van en naar de tewerkstellingsplaats (de externe en interne arbeidsorganisatie) aan te passen rekening houdend met de social distancing-voorschriften.
- Tot slot wordt er ook een grote mate van flexibiliteit gevraagd van de doelgroepwerknemers die in vele gevallen plots een andere taakhoud krijgen dan in de periode voor het coronavirus. Het is positief dat maatwerkbedrijven aangepaste economische activiteiten aantrekken, maar deze flexibiliteit vergt ook een verhoogde inzet van het begeleidingspersoneel.

Om die redenen voorzie ik een éénmalige tijdelijke verhoging van de loonpremie van de doelgroepwerknemers met 4% voor bedrijven die nog steeds economisch actief zijn of gradueel heropstarten in de periode 1 april tot en met 30 juni 2020 (het tweede kwartaal van 2020).

Deze extra vergoeding heeft tot doel aan de maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen die nog steeds economisch actief zijn en zij die een heropstart uitvoeren vanaf het tweede kwartaal 2020, tegemoet te komen voor wat de extra kosten betreft en dit moet hen in staat stellen te voldoen aan de wettelijke verplichting om hun werknemers in veilige omstandigheden te laten werken. Werknemers van de maatwerkbedrijven en -afdelingen mogen immers geen prestaties verrichten in een omgeving met onaanvaardbare risico's of gevaren. We willen dat de verhoogde loonpremie exclusief tot doel heeft om deze extra kosten inzake bescherming en interne arbeidsorganisatie te dragen. De werkgever initieert sociaal overleg op het niveau van de onderneming over de invoering van de extra beschermende maatregelen. Het is aan de Vlaamse Sociale Inspectie binnen haar reguliere werking en controleopdracht er op toe te zien dat de voornoemde middelen correct aangewend worden.

Er wordt specifiek gekozen voor de financiering van een beperkte verhoging (4%) van de reeds toegekende loonpremie. Dit heeft immers volgende voordelen:

- Het vergt een beperkte wijziging van de regelgeving (BVR maatwerk);
- De verhoging van de loonpremie valt onder de groepsvrijstellingsverordening, terwijl het toekennen van een losstaande facultatieve subsidie eerder onder de deminimis regeling zou vallen;
- De verhoging van de loonpremie wordt enkel toegekend aan de doelgroepwerknemers op basis van de werkelijke loonkost;
- De verhoging van de loonpremie is een éénmalig gegeven voor de duur van het kwartaal 2 en wordt gebaseerd op authentieke bronnen (DmfA) waarbij er geen voorschot dient voorzien te worden;
- De afrekening slechts in kwartaal 3 van 2020 dient te gebeuren op basis van de werkelijke berekening van de prestaties in kwartaal 2;
- De budgettaire verantwoording gebeurt op de begrotingspost 'corona2020' en zorgt voor de nodige transparantie.

Lokale diensteneconomieondernemingen

Binnen de Lokale diensteneconomie-ondernemingen (LDE) zijn nog slechts 10% van de doelgroepwerknemers aan de slag. Vaak binnen activiteiten die tot de essentiële dienstverlening behoren: aanvullende thuiszorg, kinderopvang, extra hulp in woonzorgcentra, hier en daar ook klusdiensten op het raakvlak met welzijn, buurtmaaltijden via afhaalformule, zwerfvuilopruiming,... De kernactiviteiten van LDE-ondernemingen zijn aanvullend diensten die inspelen op lokale noden, Deze diensten worden vaak aangeboden aan kwetsbare groepen in de samenleving. Het is dan ook van cruciaal belang dat deze diensten aangeboden blijven worden, heropgestart worden of gradueel opgebouwd.

Vanuit de bevoegdheid sociale economie wens ik tijdelijke, ondersteunende beschermende maatregelen te nemen om het behoud, de heropstart of graduele opbouw van de activiteiten of dienstverlening van LDE-ondernemingen te ondersteunen en hiermee de tewerkstelling van doelgroepwerknemers en begeleiders op een veilige manier te organiseren, rekening houdend met de regels rond social distancing en andere voorzorgsmaatregelen om de verspreiding van het coronavirus zoveel als mogelijk tegen te gaan. Dit in navolging van de maatregelen genomen in de dienstenchequesector.

Ook de LDE-ondernemingen worden geconfronteerd met dezelfde bijkomende uitdagingen en kosten als de maatwerkbedrijven en -afdelingen.

Om die redenen voorzie ik een éénmalige facultatieve subsidie voor de LDE-ondernemingen die hun activiteiten voortzetten of gradueel heropstarten in de periode 1 april tot en met 30 juni 2020.

LDE-ondernemingen die minder dan 46 dagen in de maand april, mei en juni 2020 (minder dan 50 %) hun activiteiten voortzetten of heropstarten, ontvangen eenmalig een subsidie van 50 euro per doelgroepwerknemer die opnieuw aan de slag is of blijft.

LDE-ondernemingen die meer dan 46 dagen in de maand april, mei en juni 2020 (meer dan 50 %) hun activiteiten voortzetten of heropstarten, ontvangen eenmalig een subsidie van 100 euro per doelgroepwerknemer die aan de slag is of blijft.

De bijkomende facultatieve beschermingsvergoeding is een éénmalig gegeven voor de duur van het kwartaal 2 en wordt gebaseerd op authentieke bronnen (DmfA) waarbij er geen voorschot dient voorzien te worden.

Deze extra vergoeding heeft tot doel aan de LDE-ondernemingen die nog steeds economisch actief zijn en zij die een heropstart uitvoeren in het tweede kwartaal 2020, tegemoet te komen voor wat

de extra kosten betreft en dit moet hen in staat stellen te voldoen aan de wettelijke verplichting om hun werknemers in veilige omstandigheden te laten werken. Werknemers van de LDE-ondernemingen mogen immers geen prestaties verrichten in een omgeving met onaanvaardbare risico's of gevaren. We willen dat de éénmalige premie exclusief tot doel heeft deze extra kosten inzake bescherming en interne arbeidsorganisatie te dragen. De werkgever initieert sociaal overleg op het niveau van de onderneming over de invoering van de extra beschermende maatregelen. Het is aan de Vlaamse Sociale Inspectie binnen haar reguliere werking en controleopdracht er op toe te zien dat de voornoemde middelen correct aangewend worden.

In tegenstelling tot de hierboven voorgestelde maatregel voor maatwerkbedrijven kan voor LDE-ondernemingen niet gewerkt worden met een verhoging van de toegekende loonpremie. LDE-ondernemingen ontvangen immers geen loonpremie voor de doelgroepwerknemers, maar een inschakelingsvergoeding voor de competentieversterkende tewerkstelling en begeleiding van de doelgroepwerknemers.

Voor hen wordt gewerkt met een bijkomende vergoeding toegekend als een facultatieve subsidie onder de minimisregeling, met als rechtsbasis artikel 11 van het uitgavendecreet 2020, waarbij echter net zoals voor de maatwerksector op basis van authentieke bronnen een toekenning zal gebeuren.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Besluit van de Vlaamse Regering houdende diverse wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2017 tot uitvoering van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling

ARTIKEL 1. voorziet een tijdelijke verhoging van 4% van de loonpremie van de doelgroepwerknemers binnen collectief maatwerk. Dit voor de periode van 1 april tot en met 30 juni 2020. De maatregel wordt ingezet voor het nemen van extra beschermende maatregelen om het behoud, de heropstart of de graduele opbouw van activiteiten of dienstverlening van het maatwerkbedrijf te ondersteunen. De bedoeling van de extra beschermende maatregelen is om de tewerkstelling van de doelgroepwerknemers en begeleiders op een veilige manier te organiseren, rekening houdend met de regels rond social distancing en andere voorzorgsmaatregelen om de verspreiding van het coronavirus zoveel als mogelijk tegen te gaan. Op het niveau van de onderneming wordt sociaal overleg gepleegd over de invoering van extra beschermende maatregelen.

ART. 2. bepaalt dat eventuele wijzigingen die de werkgever retroactief aanbrengt in de DmfA-aangifte niet zal resulteren in een herberekening van deze tijdelijke verhoging van de loonpremie.

ART. 3. bepaalt dat deze tijdelijke verhoging van de loonpremie geen deel uit maakt van de afrekening en dus niet meegenomen wordt voor de berekening van de maandelijkse voorschotten.

ART. 4. bepaalt de inwerkingtreding van het besluit.

Besluit van de Vlaamse Regering houdende toekenning van een éénmalige subsidie aan de lokale diensten economie ondernemingen ingevolge COVID-19

ARTIKEL 1. voorziet in een éénmalige facultatieve beschermingsvergoeding voor iedere LDE-doelgroepwerknemer die aan het werk is in een lokale diensteneconomieonderneming. Dit voor de periode van 1 april tot en met 30 juni 2020. De maatregel wordt ingezet voor het nemen van extra beschermende maatregelen om het behoud, de heropstart of de graduele opbouw van activiteiten of dienstverlening van het maatwerkbedrijf te ondersteunen. De bedoeling van de

extra beschermende maatregelen is om de tewerkstelling van de doelgroepwerknemers en begeleiders op een veilige manier te organiseren, rekening houdend met de regels rond social distancing en andere voorzorgsmaatregelen om de verspreiding van het coronavirus zoveel als mogelijk tegen te gaan. Op het niveau van de onderneming wordt sociaal overleg gepleegd over de invoering van extra beschermende maatregelen.

ART. 2. Verwijst naar het Europese staatsteunkader waaronder de vergoeding valt, namelijk de deminimissteun.

ART. 3. voorziet een vergoeding van 50 euro voor iedere LDE-doelgroepwerknemer die minder dan 46 dagen aan het werk is in een LDE-onderneming in de periode 1 april tot en met 30 juni 2020 (50%). Voor LDE-doelgroepwerknemers die meer dan 46 dagen aan het werk zijn in de periode 1 april tot 30 juni 2020 bij een LDE-onderneming wordt een vergoeding van 100 euro voorzien. Voor het bepalen van het aantal gewerkte kalenderdagen wordt rekening gehouden met de effectieve prestaties en niet met de contractuele prestatiebreuk.

ART. 4. bepaalt dat eventuele wijzigingen die de werkgever retroactief aanbrengt in de DmfA-aangifte niet zal resulteren in een herberekening van deze éénmalige facultatieve beschermingsvergoeding. De DmfA-aangifte bepaalt of de LDE-onderneming recht heeft op de vergoeding zoals bepaald in dit besluit.

ART. 5. bepaalt de inwerkingtreding van het besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Tijdelijke beschermingsvergoeding LDE

We verwachten de budgettaire impact van de tijdelijke beschermingsvergoeding LDE gezien de huidige omstandigheden binnen de huidig toegekende kredieten te kunnen realiseren.

Op basis van het gekende activiteitsniveau van de afgelopen weken, dat een zeer duidelijk en substantiële vermindering vertoont tegenover normale omstandigheden, en een prognose waarbij de activiteiten tot 30 juni gradueel verhoogd worden naar een heropstart van 75% wordt de budgettaire weerslag bij een voor iedere doelgroepwerknemer maximaal toegekende vergoeding geraamd op 177keuro.

	% actief	groei in percentpunten	doelgroepwerknemers in koppen	maximale tijdelijke vergoeding per DGWN die opnieuw aan de slag zijn
cijfers Q3/2019			2362	100,00 €
1 april - 15 april	15%		354,30	35 430,00 €
16 april - 30 april	30%	15%	354,30	35 430,00 €
1 mei - 15 mei	40%	10%	236,20	23 620,00 €
16 mei -31 mei	50%	10%	236,20	23 620,00 €
1 juni -15 juni	60%	10%	236,20	23 620,00 €
16 juni - 30juni	75%	15%	354,30	35 430,00 €
totaal			1 771,50	177 150,00 €

De middelen voor de LDE bevinden zich op begrotingsartikel **JBO-1JEB2HB-WT** en zullen worden aangerekend op een aparte basisallocatie, Corona 2020 genaamd.

Tijdelijke verhoging van de loonpremie collectief maatwerk

Op basis van enerzijds het gekende activiteitsniveau van de afgelopen weken, dat een zeer duidelijke substantiële vermindering vertoont tegenover normale omstandigheden, en anderzijds een prognose waarbij de activiteiten tot 30 juni gradueel verhoogd worden naar een heropstart van 75%, wordt de budgettaire weerslag van de verhoging van de loonpremie met 4% tijdens het tweede kwartaal van 2020 geraamd op 1,4 mio euro.

Deze raming baseert zich op een aantal aannames, die in onderstaande tabel werden opgenomen.

De berekening van de gemiddelde loonpremie voor een periode van 15dagen wordt gebaseerd op de berekende loonpremie in het tweede kwartaal van 2019 verhoogd met een index.

De kost van de verhoging van de loonpremie wordt berekend aan een gradueel opgebouwd aantal doelgroepwerknemers uitgedrukt in VTE aan het werk waarbij we het aantal doelgroepwerknemers baseren op de laatst gekende invulling in het vierde kwartaal van 2019.

Parameters berekening	
VTE kwartaal 2	17628,02
Totale subsidie incl sine rva	57.413.356,32
tijdelijke beschermingsvergoeding (4% van loonpremie)	4,0%
Bedrag tijdelijke beschermingsvergoeding/2 weken	21,71
VTE kwartaal 4	18604,04

Berekening			
Periode	Percentage actieve doelgroepwerknemers	Aantal tewerkgestelde doelgroepwerknemers	Tijdelijke beschermingsvergoeding
1 april - 15 april	40%	7.441,62	161.579,18
16 april - 30 april	50%	9.302,02	201.973,97
1 mei - 15 mei	55%	10.232,22	222.171,37
16 mei -31 mei	60%	11.162,42	242.368,77
1 juni -15 juni	70%	13.022,83	282.763,56
16 juni - 30juni	75%	13.953,03	302.960,96
Totaal			1.413.817,82

Voor de realisatie van deze bijkomende premie zal via herverdelingsbesluit middelen worden overgezet van de provisie Werk naar het begrotingsartikel Maatwerk JBO-1JEB2HA-WT. Gelet op de aannames in de raming zal een budget van 1.5 miljoen worden herverdeeld. Deze middelen zullen worden aangerekend op een aparte basisallocatie, Corona 2020, genaamd.

B. ESR-TOETS

Geen impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Geen impact.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Geen impact.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluit houdende diverse wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2017 tot uitvoering van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling en aan het bijgaande ontwerpbesluit houdende toekenning van een éénmalige subsidie aan de lokale diensten economie ondernemingen ingevolge de COVID-19 crisis.

2° te gelasten voornoemde besluiten van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS

Bijlagen:

- 1) Twee ontwerpbesluiten van de Vlaamse Regering;
- 2) Het advies van de inspectie van financiën van 8 april 2020;
- 3) Het begrotingsakkoord van XX.